

Dosarul nr. 2r-606/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: D. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Secrieru, Iu. Cotruță, V. Mihaila)

DECIZIE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, intervenient accesoriu Toma Igor, cu privire la anularea tuturor măsurilor de asigurare, sechestre, interdicții aplicate asupra autoturismului și obligarea organului de urmărire penală să restituie imediat autoturismul,

împotriva încheierii din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a încetat procedura de apel la cererea de apel depusă de către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, împotriva hotărârii din 16 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 24 septembrie 2019 ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, intervenient accesoriu Toma Igor, solicitând anularea tuturor măsurilor de asigurare, sechestre, interdicții aplicate asupra autoturismului de model „Škoda Superb”, cu nr. de înmatriculare XXXXX, anul fabricării XXXXX, numărul caroseriei XXXXX, ce-i aparține cu drept de proprietate și obligarea organului de urmărire penală să-i restituie imediat autoturismul de model „Škoda Superb”, cu nr. de înmatriculare XXXXX, anul fabricării XXXXX, numărul caroseriei XXXXX.

Prin hotărârea din 16 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA a fost admisă și s-a scos de sub sechestru autoturismul de model „Škoda Superb”, cu nr. de înmatriculare XXXXX,

anul fabricării XXXXX, numărul caroseriei XXXXX, ce aparține cu drept proprietate ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA.

La 29 iulie 2020 Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii din 16 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii depusă de ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA. Totodată, a indicat că motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 14 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, și s-a acordat apelantului termen de 10 zile din momentul recepționării copiei încheierii respective pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Concomitent, s-a explicat apelantului că în situația în care nu va lichida în termenul stabilit neajunsurile menționate, cererea de apel, împreună cu actele anexate la aceasta, va fi restituită.

La 18 septembrie 2020, 19 septembrie 2020, 22 septembrie 2020 și la 23 septembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal și poștei electronice, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, a depus cerere de apel motivată.

Prin încheierea din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, și s-a intentat procedura de apel, cu stabilirea ședinței de examinare a apelului pentru data de 13 octombrie 2020, ora 11.00.

Prin încheierea din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul 209 alin. (2) din Codul de procedură penală și art. 374 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură civilă, s-a încetat procedura de apel la cererea de apel depusă de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, împotriva hotărârii din 16 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 02 noiembrie 2020 Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, a declarat recurs nemotivat împotriva încheierii instanței de apel, iar la 14 noiembrie 2020 a prezentat partea motivată a recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 16 iulie

2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA.

În motivarea recursului Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefirța, a indicat că instanța de apel eronat a încetat procedura de apel intentată la cererea sa de apel în temeiul art. 209 alin. (2) din Codul de procedură penală, deoarece prezenta cauză a fost examinată în ordinea procedurii civile, prin urmare la cazul speței sunt aplicabile prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La 11 noiembrie 2020 și respectiv la 16 noiembrie 2020 în adresa ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA și Toma Igor a fost expediată copia recursului declarat de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefirța, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 187, 194).

La 25 noiembrie 2020 ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefirța, cu menținerea încheierii din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, pe care o consideră legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu cele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 210 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, bunurile se scot de sub sechestru prin hotărârea organului de urmărire penală sau instanței dacă, în urma retragerii acțiunii civile, modificării încadrării juridice a infracțiunii incriminate bănuitului, învinuitului, inculpatului ori din alte motive, a decăzut necesitatea de a menține bunurile sub sechestru. Instanța de judecată, judecătorul de instrucție sau procurorul, în limitele competenței lor, ridică sechestrul asupra bunurilor și în cazurile în care constată ilegalitatea punerii acestora sub sechestru de către organele de urmărire penală fără autorizația respectivă. Potrivit cererii părții civile sau a altor persoane interesate de a cere repararea prejudiciului material în ordinea procedurii civile, organul de urmărire penală sau instanța de judecată este în drept să mențină bunurile sub sechestru și după încetarea procesului penal, scoaterea persoanei de sub

urmărire penală sau achitarea persoanei, timp de o lună de la intrarea în vigoare a hotărârii respective.

Din materialele cauzei rezultă că la 24 septembrie 2019, în temeiul art. 210 din Codul de procedură penală, ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA s-a adresat cu acțiune în judecată în ordinea procedurii civile împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, intervenient accesoriu Toma Igor, solicitând anularea tuturor măsurilor de asigurare, sechestre, interdicții aplicate asupra autoturismului de model „Škoda Superb”, cu nr. de înmatriculare XXXXX, anul fabricării XXXXX, numărul caroseriei XXXXX, ce-i aparține cu drept de proprietate și obligarea organului de urmărire penală să-i restituie imediat autoturismul de model „Škoda Superb”, cu nr. de înmatriculare XXXXX, anul fabricării XXXXX, numărul caroseriei XXXXX.

Prin hotărârea din 16 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA a fost admisă și s-a scos de sub sechestru autoturismul de model „Škoda Superb”, cu nr. de înmatriculare XXXXX, anul fabricării XXXXX, numărul caroseriei XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA.

Se reține că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 16 iulie 2020, în prezența reprezentantului reclamantei/intimatei ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA, avocatul Lungu Alexandru, și a procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, fapt ce rezultă din partea introductivă a hotărârii respective, precum și din recipisa de recepționare a copiei dispozitivului hotărârii (f.d. 67, 68).

La 29 iulie 2020 Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 18 septembrie 2020, 19 septembrie 2020, 22 septembrie 2020 și la 23 septembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal și poștei electronice, a fost depusă cererea de apel motivată, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii din 16 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii depusă de ÎCS OCN „Total Leasing & Finance” SA.

Prin încheierea din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, și s-a intentat procedura de apel, cu stabilirea ședinței de examinare a apelului pentru data de 13 octombrie 2020, ora 11.00.

Prin încheierea din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul 209 alin. (2) din Codul de procedură penală și art. 374 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură civilă, s-a încetat procedura de apel la cererea de apel depusă de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, împotriva hotărârii din 16 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

Potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Totodată, reieșind din prevederile art. 209 alin. (2) din Codul de procedură penală, hotărârea instanței de judecată în privința acțiunii civile privind scoaterea bunurilor de sub sechestru poate fi atacată de către procuror în instanța ierarhic superioară cu recurs în termen de 10 zile.

Conform art. 374 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de încetare a procedurii de apel intentată la cererea de apel depusă de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, or, recurenta/apelantă a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe privind scoaterea bunurilor de sub sechestru, peste termenul imperativ de 10 zile stabilit expres la art. 209 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Totodată, se reține că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la 16 iulie 2020, iar termenul de procedură prevăzut expres de lege a început să curgă în ziua imediat următoare, și anume începând cu 17 iulie 2020, care a expirat la 27 iulie 2020 inclusiv, pe când Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, contrar art. 209 alin. (2) din Codul de procedură penală, a depus cerere de apel abia la 29 iulie 2020, adică peste termenul imperativ de 10 zile stabilit de lege (f.d. 70).

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Se reține că Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, atît în cererea de apel inițială, cât și cea motivată, nu a solicitat repunerea în termen a

apelului, cu indicarea în acest sens a motivelor și cu anexarea probelor concludente și pertinente ce justifică omiterea acestuia.

Nu poate fi reținut argumentul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, precum că instanța de apel eronat a încetat procedura de apel intentată la cererea sa de apel în temeiul art. 209 alin. (2) din Codul de procedură penală, deoarece prezenta cauză civilă a fost examinată în ordinea procedurii civile, prin urmare la cazul speței sunt aplicabile prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care prevede că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Or, norma legală din art. 209 alin. (2) din Codul de procedură penală expres prevede că hotărârea instanței de judecată în privința acțiunii civile privind scoaterea bunurilor de sub sechestru poate fi atacată de către procuror în instanța ierarhic superioară cu recurs în termen de 10 zile.

În acest sens, se rețin și dispozițiile art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează, că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Prin urmare, recurenta urma să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale și să depună diligența necesară pentru a contesta actul judecătoresc până la expirarea termenului de procedură prevăzut de lege în acest sens.

Astfel, ținând cont de faptul că apelul a fost declarat la 29 iulie 2020, cu încălcarea termenului legal prevăzută la art. 209 alin. (2) din Codul de procedură penală, și fără solicitarea și indicarea în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă, a vreunui motiv justificativ de repunere în termen a apelului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată concluzia Curții de Apel Chișinău că apelul declarat de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefîrța, a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen..

Date fiind cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată și legală încheierea din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, reprezentată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Ștefirța.

Se menține încheierea din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societate pe Acțiuni împotriva Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, intervenient accesoriu Toma Igor, cu privire la anularea tuturor măsurilor de asigurare, sechestre, interdicții aplicate asupra autoturismului și obligarea organului de urmărire penală să restituie imediat autoturismul.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic